

Denumirea canalului media: **Europa Liberă**, www.moldova.europalibera.org

Titlul știrii: **Adela Stamati: Am pășit brusc în pandemie. Am trăit situația dată ca medic, cetățean și chiar ca pacient**

Data publicării: **23.05.2020**

Categoria: **podcasturi**

Articol pozitiv/neutru/negativ: **pozitiv**

Rezumat: Articol cu Adela Stamati, cardiolog-pediatru, conferențiar universitar la Departamentul Pediatrie al USMF „Nicolae Testemițanu”, care vine cu reflecții despre schimbările ce au survenit atât în viața sa, cât și în societate, ca urmare a declanșării pandemiei COVID-19.

Link:

<https://moldova.europalibera.org/a/30629390.html?fbclid=IwAR01wPuplx8CPVYzsoEXXEMJUT4fbqgboVdX1zAb6-XG-toAFXKHBBsY1gw>

Adela Stamati: Am pășit brusc în pandemie. Am trăit situația dată ca medic, cetățean și chiar ca pacient

Jurnal săptămânal la Europa Liberă.

Adela Stamati: cardiolog-pediatru, conferențiar universitar al USMF „Nicolae Testemițanu”. Născută pe 13 noiembrie 1962 la Drochia. Părinții: tata profesor universitar, filolog, mama- bibliotecară. Studii: liceul român-francez „Gheorghe Asachi”, superioare – Facultatea de Pediatrie a USMF „Nicolae Testemițanu”, postuniversitar – internatura la specialitatea pediatrie (SCR Orhei, 1986-1987); specializare la Harkov, Ucraina, supraspecializare obținută – „Cardioreumatolog pediatru”. Activitatea profesională a debutat în 1987 la stațiunea balneară „Segheevka”, Ucraina. După declararea independenței s-a întors în țară, a activat ca specialist cardiolog pediatru în secția consultativă a Institutului Mamei și Copilului; cercetător științific în laboratorul de Cardiologie pediatrică a Institutul de Cardiologie, unde a realizat doctoratul în cardiologie pediatrică (susținerea tezei în 2004), concomitent a fost asistent, apoi conferențiar la Departamentul de pediatrie a USMF „Nicolae Testemițanu”, unde activează până în prezent. Căsătorită, soțul medic-neurolog, doi copii, un nepot.

Luni

Perioadă inedită plină de opțiuni pentru analiză și sinteză a vieții până în prezent, din orice prismă, personală sau socială. S-a schimbat viața. Am început anul cu ferma convingere că viața se împarte în perioade biologice firești: copilărie, adolescență, tinerețe, vârstă medie și, ce fericire! avem norocul să întâmpinăm și bătrânețele cu nepoței!

Dar Dumnezeu sau altcineva (sau ceva?) ne-a schimbat aceste idei preconceptuate atât de clare. Acea a fost viață „de înainte de”. Viață liniștită, previzibilă, adesea monotonă și trăită de la un eveniment de familie la altul. Munca? Da, ne place să fim atribuiți categoriei „persoanelor cu experiență”, caracterizată prin mai puține ambiții și perspective, dar pe poziții de stabilitate. Pășeam încet și sigur ca să trecem în categoria celor care ar merita odihna confortabilă, alături de cei dragi.

Am pășit brusc în pandemie. Am avut posibilitatea să re trăiesc, în sensul direct al cuvântului, situația dată în câteva ipostaze: medic, cetățean și chiar pacient. Pe parcursul „Stării de urgență” am trecut etapele firești pline de controverse, frustrări și încercări de a stabili o claritate logică în acele date statistice turnate din lada fermecată. Primele săptămâni am ales să completez chiar un fel de agendă, unde introduceam datele, încercam să trag niște concluzii, legități. Prin deam informațiile și discuțiile cu regularitate din emisiuni televizate sau comentariile pe Facebook. Cine ne vorbește? Șeful guvernului, președintele, doamna ministru, președintele, un epidemiolog, iarăși ministru, politicieni, jurnaliști, rar și câte un medic. Din a treia săptămână medicii au dispărut de pe ecrane. De ce? Toată lumea a devenit „olecuțică” doctori. Eu am simțit că nu mai pricep medicină. Ce stare ciudată! La întrebările simple ale cunoscuților, rudelor, prietenilor ne-medici mă blocau... Bună treabă!

La un moment dat mi-am dat seama că – logică în tot haosul acesta de informații nefiltrate NU ESTE. De fapt, citatul filozofic „fiecare din noi e un haos” (Mircea Eliade) e o confirmare la situația actuală din jur. Încă o dată m-am convins cât de fragil e psihicul omului, ușor de manipulat. Până și declarațiile absurde par a fi credibile, dacă sunt vociferate de persoane importante de stat. Partea dezastruoasă în acele primele săptămâni era lipsa discursurilor publice ale specialiștilor, colegilor-medici. Mai mult decât atât, s-au început presiunile din partea „șefilor” să nu ne dăm cu părerea. Ei deja erau instruiți că se merge pe scenariul unui sacrificiu asumat al sistemului, de fapt al lucrătorilor sistemului și, în final, al vieților omenești. Ce să mai vorbim, dacă primele cazuri de deces ale lucrătorilor medicali erau motivate de necunoașterea și nerespectarea măsurilor de protecție la nivel personal. Și infectarea nu s-a produs la serviciu, dar cine știe pe unde... din excursiile spre locurile populate de lilieci.

Acuzațiile guvernării și cetățenilor au început să curgă în direcția lucrătorilor medicali, de parcă doar ei poartă vina „reformelor” din sistem. Dar nu le explică nimeni oamenilor situația reală. Și ca să nu cumva să se ceară o susținere reală privind sistemul de sănătate, se întetește propaganda anti-medicină, așa cum, de fapt, și s-a procedat și până la pandemie: corupție crasă, oameni fără suflet, nesimțiti, necărturari, incompetenți, își merită soarta, etc. Au dispărut medicii de pe ecrane. Doar într-o seară am asistat la aplauze ale cetățenilor în susținerea lucrătorilor medicali. În alte țări colegii au avut parte și de alte manifestări civice.

Personal, care am trecut la activitate „la distanță”, aveam remușcări că nu sunt în prima linie, dar încurajam studenții mei în activitatea de voluntariat. Făceau poze în timpul serviciului în echipamente de pseudoprotecție, sărmanii. Recunosc că în fiecare zi îi încurajam cum puteam, dar mă gândeam la părinții lor, prin ce clipe teribile trec aceste familii! Cât au investit în viitorul copiilor lor ca, în această perioadă, să-și bată joc cineva de ei?! Copiii mei nu au ales să devină medici. E bine oare? Întrebare retorică, știu. Sincer, m-am simțit absolut dezarmată în fața situației, m-au marcat enorm aceste trăiri durute până în măduva oaselor... Ce rămâne să fac? Rugăciune... Și pentru acei colegi care și-au pierdut viața în lupta cu infecția nemiloasă.

Martți

Acum suntem în perioada „în timpul carantinei”. Am trecut peste perioada numită „Starea de urgență”. Formal. Așa se vede de sus. Noi, poporul, simțim altceva. Crește numărul de cazuri, de decese... Colegi infectați și neprotejați. Trăim în lumi paralele, ca și în „de înaintea de”. Noi căutăm mănuși și alte elemente de protecție, ei – nu respectă nicio măsură de protecție, motivând că „situația e sub control”. Dezastrul ne doboară. Mă gândeam că viața și sănătatea vor deveni o prioritate pentru toți și fiecare. Cu atât mai mult moartea. Nu a fost să fie. Lumea s-a inversat și noi nu ne-am prins? Când s-a produs fenomenul?

Cu gândurile existențiale m-a lovit într-o zi știrea uluitoare: soțul meu are test Covid pozitiv..., deși suntem separați, respectăm măsurile de protecție, inclusiv am făcut rost de măști și mănuși, din rezerve vechi, firește. Și are și simptome. Era și de așteptat, merge la serviciu, la spital non-Covid, de parcă virusul are nevoie de bilet de trimitere. Sistemul și pacienții tergiversează informația epidemiologică, ne pune față în față cu catastrofa biologică fără nicio rușine! Mi s-a dus pământul de sub picioare... Sensul vieții – nu e doar o metaforă, am simțit pe pielea noastră anii trăiți împreună: în câteva clipe filmul vieții s-a depănat în culori atât de vii, de parcă totul s-a petrecut ieri. URGENT să începem tratamentul. Am făcut rost și de medicamente, am găsit la o farmacie! Ura! A doua zi am mers să dau și eu testul. Orele treceau extrem de greu. Ce ne așteaptă? Cum să trăim mai departe? E pozitiv și la mine... Pământul s-a prăbușit pentru a doua oară... E mare Dumnezeu – avem forme relativ ușoare! Pe toată perioada mă rugam Domnului de câteva ori pe zi să ne lase în viață, împreună să trecem prin această încercare grea. Mi-am amintit spontan ce-a spus poetul: „Nu credeam să învăț a muri vreodată” (Mihai Eminescu).

Eram mai bine, dar soțul suporta greu. Nu vreau să-mi amintesc de simptomele medicale, dar starea generală nu se poate compara cu nicio infecție pe care fiecare din noi a suportat-o nu o dată. Câtă frică, disperare, lacrimi, anxietate, incertitudine, alte sentimente de nedescris...Încă o zi, parcă e mai ușor, sau aș vrea să cred că e mai ușor. Ne sună colegii, rudele, prietenii, copiii. Le spuneam că e bine, că nu e mai rău. Copiii sufereau la distanță – nu ne pot ajuta. Noi suferim aici, ei acolo. Doamne, te rog lasă să trec ce am de trecut, dar ei să nu fie afectați de urgia aceasta! Cât e ora? E zi sau noapte? Nu contează. E ora de Rugăciune...

Miercuri

Încep ziua cu o rugăciune. Se mai limpezesc lucrurile. Starea sănătății devine mai bună pe zi ce trece. Dar nu avem voie să ieșim. Mă uit pe fereastră. S-a terminat pandemia? Văd cetățeni fără protecție, apropiați unul de altul. Copiii se joacă pe teren. S-au scos restricțiile? De la un timp nu mai urmărim statisticile de pe ecran ca la început. Poți să te obișnuiești cu așa ceva? Nu. Cred că a mai scăzut din frică. Guvernarea s-a plictisit de-a binelea, nu mai iese vedeta-ministră să ne "bucure". Dar oamenii vor să mănânce. Ce ciudată e firea omenească - foamea e un instinct mai puternic decât frica de moarte.

O știre tristă. Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, ÎPS Pimen, a încetat din viață, în noaptea de marți spre miercuri, doborât de virusul ucigaș. În secvența video, un fragment din discursul ÎPS cu referire la pandemie: "[...]boala ne impune să ne îndepărtăm fizic, dar nu sufletește". Cuvinte simple, dar cât de profunde, îndemnul fiind să fim cât mai aproape sufletește, spiritual ca să putem depăși încercarea fizică. Nu simt această apropiere. Dimpotrivă, acum se creionează tot mai clar cele mai urâte trăsături ale oamenilor, acele care poate că nici nu au fost bănuite în viața "de înainte de". Dezbateri politice, campanii electorale, murdărie pe ecrane... Aproape că nici nu se vorbește despre infecție, cifre în creștere ale infectaților, deceselor. Ajutoarele unde-s? Depozitate, ne spune șeful guvernului. Pentru al doilea val. Iarăși ne manipulează psihologic, ne distruge cu zâmbet ironic pe buze.

Pe rețelele de socializare se propagă multe, foarte multe informații false. De la metode de tratament netradiționale, până la campanii de anti-vaccinare. Și vinovații se găsesc, Bill Gates, de exemplu. Azi m-a dat jos chiar o știre de pe site-urile rusești. Cică avem și la noi în țară deschise laboratoare americane care produc virusul special ca să atace Rusia! Culmea! Dar sunt persoane care cred în aceste prostii. Se creează impresia că pe glob scade drastic cantitatea de substanță cenușie! Tot mai puțini oameni își utilizează creierul să gândească. Majoritatea s-au transformat în consumatori doar și sunt mai fericiți.

Și din nenorocirea asta se face business, se generează dividende politice, interese de clan, măsurate, mai nou, la noi cu "kuliokul". Poate să izolăm conducerea, guvernarea? Statul nu funcționează, deputații se vând ca porumbul fiert. Ce aleși ai poporului lipsiți de demnitate, de poziție civică, de principii? Un deputat din majoritate ne spune că e cinic să demitem acum, în pandemie, guvernul. Jocurile lor reprezintă o manifestare de cinism nemaipomenit. Mai am o întrebare: minciunile lor au și ele limite sau să nu mai sperăm? A...iată și răspunsul "suntem absolut flexibili" (deputat tânăr) - ce ar însemna asta?

Nu vreau să cred că nu vor fi trase concluzii din această pandemie, că omenirea va merge conștient în continuare spre autodistrugere. Poate e o manifestare de globalizare? Tare mi-e dor de emisiuni cu tematică general-umană. Dar din soarta omenirii, viitor, relații cu natura, progrese și regrese ale calităților umane distincte din perspectiva civilizațiilor ș.a.m.d. nu se fac bani. Rating-ul, bată-l vina...

A mai decedat un coleg...Rugăciunea...să ne gândim la veșnicie.

Joi

Sloganul #StaiAcasă. Ce facem? Nu prea stă lumea acasă. Vor activitate, proteste și relaxarea măsurilor de restricție. Unde sunt elementele clar stipulate în această fază de urgență în sănătate? Am impresia că, cuvintele au pierdut orice sens, inclusiv semantic, de context nici nu vorbesc. Ce face statul nostru drag să ne protejeze la nivel social? Nimic. Vorbisem recent cu fiica stabilită într-o țară europeană cu nepoțelul. Lor li se distribuie măști de protecție GRATIS în lădițele poștale, însoțite de instrucțiuni concrete de utilizare și argumente bazate pe dovezi actualizate. Își stimează cetățenii, care sunt considerați oameni cu rațiune, inteligenți Mai mult decât atât, astăzi au fost anunțați că vor fi repartizate lunar câte 50 de măști fiecăruia, măști verificate, cu grad înalt de protecție. Se întreprind și alte măsuri sociale, gen transport public, dezinfectarea locurilor publice, respectarea distanței, interzicerea aflării în parcuri și terenurile de joacă, etc. Și la noi cum se gestionează situația? Cu ne-luare de măsuri, medical vorbind - selecție naturală. Culmea - un caz confirmat în parlament, drept că rezultatele s-au dat citire după votarea unui proiect extrem de important! În sală prezenți specialiștii. Un deputat cu experiență pe nume D. face glume. Clovni la bucată. Obraz de beton armat, nerușinare. Mizerie.

Perversiunile continuă. 1) 20.05.20, în cadrul ședinței Comisiei parlamentare de protecție socială, sănătate și familie va fi discutat Demersul Federației Sindicale "Sănătatea"... Am remarcat nu doar demersul mult întârziat și populist, dar și greșelile gramaticale gen "v-a fi discutat". Cine e autorul? Nu a făcut școală? Școală on-line parcă nu era până acum, dar facultăți fără frecvență cu sacul. Bănuiesc că au și salarii bune acei responsabili de redactare și plasare pe site. Au fost angajați "de la cumătru", cu "kuliocul", ca tradiție? Astfel de greșeli pe site-urile oficiale sunt foarte multe. Și e trecut la normalitate, majoritatea au studii jurnalistice sau chiar filologice, bănuiesc.

2) 21.05.20 - un (o, mai precis) deputat transfug în serie ne dă citire a unui proiect cu referire la "exercitarea profesiei de medic". E fără mască sau mănuși de protecție, ca și toată gașca din jur. Perversiune ipocrita chiar de nedescris! Vorbești de sistem de sănătate, dar nu-l respecti elementar în condiții de pandemie! De parcă am fi toți naivii (să nu zic proștii) satului. V-a promis hoțul câte o pungă? Management politic tradițional. Nu vrea să răspundă la întrebări, cică e briefing. Chiar am consultat DEX-ul. Nu este un echivalent în română?! De ce oare?

3) Departamentul Spații Verzi udă florile în Chișinău pe ploaie. No Comment.

Continui să mă gândesc la viață. Viața mea în țara mea, cu toate atuurile și neajunsurile ei. Sper că e plină, așa vreau să cred. De altfel, nu are rost să trăim, o singură viață ne e dat s-o trăim. Asta trebuie să ținem "sub control", nu să ascultăm balivernele demnitarilor, care vin și se duc.

Am citit pe Facebook o postare parvenită din partea generației tinere: "*Suntem o generație plină de tristețe, ură, invidie și orgoliu*". Ce bine spus. Mă strânge în spate și mă apucă disperarea ce vremuri am ajuns. Tinerețea noastră a fost mult mai fericită, deși trăiam în socialism. Nu eram dependenți de ei în aceeași măsură, probabil. Păcat că depindem atât de mult de politicieni. În țară săracă și mâța nu-i mâtă, și politicienii sunt "frișca societății". Zilele acestea recitesc aforismele celebrităților. Am găsit unul potrivit: "*Cel care vorbește în numele celorlalți e totdeauna impostor. Politicienii, reformatorii și toți cei care invocă un pretext colectiv sunt niște trișori*" (Emil Cioran). Așa a fost și așa va fi cât există societăți umane.

Ieri a mai decedat un coleg...De infectați cu zecele nici nu mai vorbesc. Să ne rugăm, că doar asta ne rămâne.

Vineri

Sfârșit de săptămână. Cu ce venim? Mulțumim Domnului că depășim treptat boala la nivel personal. Fără staționar, tratamente dure. Ne ținem cu dinții și deplângem situația în sistemul de sănătate și în țară, în general. Mai urmează să efectuăm testele după tratament. Testele.. multe întrebări, prea multe întrebări apar în legătură cu veridicitatea testelor, calitatea medicamentelor, realitatea măsurilor, ajustărilor întârziate cu mult (alergăm în urma trenului continuu). Statistici misterioase. Implementări-fantome. Remunerate la nivel de conducere, cu suplimente, pentru că e situația specială. Pentru restul populației #StațiAcasă.

Dar colegii din linia întâi? Vor ieși sănătoși fizic majoritatea, sper. Dar lucrurile nu se schimbă. Nu numai virusul, dar și impertinența, incompetența arogantă a "șefilor" ne va omorî metodic, nu se vor opri aici. La nivel psihologic vom fi toți marcați. Tinerii colegi își vor frânge definitiv aripile, cei cu experiență - inimile și se vor alege doar cu gânduri negre. Satisfacție profesională? Nu avem motive.

Mărturiile unui medic român aflat în misiune la Chișinău: *"A fost groaznic să văd spitalele întregi goale pentru că medicii erau infectați cu Covid-19"*. Groaznic pentru orice persoană, inclusiv pentru noi, lucrătorii medicali. Dragi colegi români! Suntem călcați în picioare de sus, de jos, între noi ne ignorăm, ne ascundem de realitate, fiindcă nu mai vedem nicio lumină la capătul tunelului. Nu avem consiliere psihologică. Încotro mergem? Ne transformăm în monștri. De altfel, lumea din jur e monstruoasă și noi nu suntem excepție. Pentru toate "bubele" socio-medicale să răspundă sistemul medical! Așa se impregnează în mințile populației prin intermediul ecranelor și rețelelor de socializare. "Medicii învață la Universitate să omoare oamenii", am auzit și așa "apreciere". Așadar, dragi pacienți, puteți să loviți în noi când și cum doriți, legea vă permite, apărare nu avem. Informația este o armă, dragi jurnaliști. Înțeleg că sunteți în căutarea senzațiilor tari, dar se varsă peste populație atâta gunoi informațional neverificat și necontrolat, adesea comandat de cineva. Nu vreau să puneți în față doar interesele "patronului", gândiți-vă la Dumnezeu. Să nu argumentați prin "transparență", că nu există realmente așa ceva în niciun sistem din țară, voi știți mai bine decât oricine.

Vom continua să ne infectăm, și nicio concluzie sau acțiune la nivel de stat. Pentru EI nu este groaznic dacă vor mai muri ceva sute de oameni. Oamenii nu sunt prioritatea statului. Nimic nu contează dacă nu ating interesele personale. Discursul ministrei-vedetă. "16 000 lei sunt prevăzuți pentru lucrătorii medicali ai medicinei primare și serviciile de ambulanță...." Acei infectați în spitale nu se iau în considerare, e altă mâncare de pește, alt soi de Covid, pe semne. Aberații sau abordare nerușinată, asumată în scopul redresării finanțelor în buzunare concrete? Iar mă simt proasta satului, zău.

Uite că am găsit concluziile reale în urma pandemiei atribuită statului RM. Groaznic e că nu putem face nimic. Suntem blestemați poate? Sau avem rol de "miel sacrificat" în realizarea unui scenariu tenebru de dizolvarea definitivă a statului RM. Ca să distrugi o națiune e nevoie să distrugi educația, justiția, medicina și cultura. "Правильной дорогой идете, товарищ!" (Lenin). M-am băgat în ceață pe mine însumi.

Nu mai merge provocarea, multstimabililor ! Să rămânem cu sufletul plin. Vorba cântecului : "Nicio zi nu va trece fără amintiri, vise și regrete". Totul va trece. Viața le pune pe toate la loc. Să ne bucurăm de viață, să avem grijă noi de noi, de sufletele noastre, în primul rând. Să ne unim cu familiile, doar așa vom depăși orice obstacol ce apare inevitabil în calea vieții. Doar împreună simțim că viața e frumoasă !